

Initiatiefvoorstel: Oud en Nieuw; weer een feest voor iedereen.. !

Aanleiding

In Nederland is het van oudsher traditie om na het verstrijken van middernacht op 31 december elkaar, familieleden, burens en eventueel straat-/buurtgenoten een gelukkig Nieuwjaar te wensen, waarbij vuurwerk wordt afgestoken om het feestelijk te vieren. De vuurwerktraditie in Nederland kent echter ook nadelen, zoals luchtvervuiling, geluidsoverlast, vuurwerkslachtoffers en materiële schade.

Uit verschillende onderzoeken* blijkt, dat veel mensen last ervaren van vuurwerk, dat steeds vaker en steeds vroeger in het jaar wordt afgestoken. Uit de meldingen die van 21 december 2012 tot 4 januari 2013 zijn gedaan op www.vuurwerkoverlast.nl, een initiatief van 17 lokale Groenlinksfracties, blijkt dat veel mensen het vuurwerk te veel, te vroeg afgestoken en te hard vinden. Mensen ervaren een toename van de vuurwerkoverlast. Elk jaar wordt er weer meer en zwaarder vuurwerk afgestoken. Het aantal slachtoffers, de schade en de overlast neemt ook elk jaar toe.

Uit een onderzoek van bureau O&S in Haarlem onder 2578 digipanelleden, uitgevoerd op verzoek van de fractie van GroenLinks, blijkt dat meer dan de helft van de respondenten overlast heeft ervaren van vuurwerk rond oud en nieuw, aflopend van 74% in de week voor oud en nieuw naar 57% bij de jaarwisseling na 24.00 uur. Zelfs 8,4% geeft aan wel eens een verwonding opgelopen te hebben en 18% wel eens schade.

Uit de onderzoeken blijkt dat mensen vooral het hard knallende, op explosieven lijkende, vuurwerk als beangstigend ervaren. Veel mensen melden ook dat hun huisdieren en andere dieren angst en schade ervaren in de periode voorafgaand en rondom Oud en Nieuw.

Deze signalen zijn voor Groenlinks Haarlem aanleiding om op zoek te gaan naar manieren om van Oud en Nieuw weer een feest te maken voor iedereen.

Voorstel

GroenLinks stelt voor van het Oud en Nieuw weer een feest te maken voor iedereen, van 'ontmoeten en verbinden' door te stimuleren dat wijken of stadsdelen een feest organiseren, waarbij activiteiten worden georganiseerd die ieder kan bijwonen. Denk daarbij aan muziek, dans, kraampjes met hapjes en drankjes, en een vuurwijk-'show' (tje), waarbij ook de bewoners betrokken kunnen zijn. De gemeente heeft daarbij vooral een stimulerende en faciliterende rol.

Toelichting

Goed voorbeeld is de gemeente Hilversum. Door in te zetten op cultuurverandering, op positiviteit en op 'het met elkaar samen' een gezellig feest vieren is het daar tijdens de jaarwisseling van 2012 naar 2013 gelukt om een jarenlange traditie van gevaarlijke, grootschalige vreugdevuren te doorbreken. De kosten van het voorbereiden van deze

jaarwisseling bedroegen € 22.645,- . Dit geld is besteed aan een vuurwerkshow, een fakkeltocht, een feest in de Waag en communicatie, verzekering en leges.

In Hilversum zijn de activiteiten door de gemeente zelf georganiseerd, maar de problemen in Hilversum waren anders dan die in Haarlem. Wij willen het initiatief bij de wijken zelf laten, met een stimulerende en faciliterende rol voor de gemeente. Dat past bij de tijdsgeest, het Haarlemse beleid en onze beperkte financiële middelen. De rol van de gemeente bestaat bijvoorbeeld uit:

- communicatie richting wijkraden en stad over dit initiatief
- ondersteuning aan de wijkraden bij het organiseren van activiteiten (waaronder ook de aanvraag en verstrekking van vergunningen)
- toezien op veiligheid en handhaving
- ondersteuning en toezicht bij een eventuele vuurwerkshow en wijk-/stadsdeelgerichte feestelijkheden

Wij hebben bij een aantal wijkraden (Parkwijk/Zuiderpolder, Amsterdamse buurt, Europawijk) gepolst hoe zij hier tegen aankijken. Deze wijkraden gaven aan positief te staan tegenover een wijk- of stadsdeelgerichte benadering, waarbij centraal in de buurt/wijk feestelijke activiteiten worden georganiseerd voorafgaand aan het moment van de jaarwisseling. Als een van de onderdelen zou dan een vuurwerkshow kunnen worden georganiseerd of in plaats daarvan een lichtshow, afhankelijk van de voorkeur in de wijk. Dit geeft tevens een positieve impuls aan het beleid voor 'ontmoeten en verbinden', dat als doel heeft om meer gemeenschapszin te stimuleren.

Het is aan de wijken zelf of zij een dergelijk feest in hun wijk willen organiseren. Wijkraden kunnen hiertoe het initiatief nemen, in samenwerking met andere organisaties die in de betreffende wijk actief zijn (denk aan buurthuizen, welzijnsorganisaties, jongerenorganisaties, BUUV etc). Dit zal een aanlooperperiode nodig hebben, waarin in eerste instantie een paar wijken of buurten het initiatief omarmen en vervolgens goed voorbeeld doet volgen. Het is daarbij ook mogelijk en een kans om de mensen, waarvan bekend is dat zij graag vuurwerk afsteken, te betrekken bij het Oud en Nieuw feest in de wijk. Wij verwachten dat door de wijkfeesten het individueel aanschaffen en afsteken van vuurwerk op termijn minder aantrekkelijk wordt, zodat de overlast afneemt.

Financiën

De kosten voor dit voorstel zullen bestaan uit kosten voor communicatie, ondersteuning en handhaving. Dit kan worden bekostigd uit de reguliere budgetten voor handhaving, wijkraden, evenementen, communicatie. Daarnaast kunnen wijkraden ook zelf geld genereren door bijvoorbeeld sponsoring in natura, een kleine bijdrage te vragen van aanwezigen voor hapjes en drankjes, vooraf geld in te zamelen, samenwerking te zoeken met ondernemers in de buurt, etc.

Besluitpunten

De raad verzoekt het college om:

- Actief te stimuleren dat op wijk- of stadsdeelniveau aansprekende activiteiten worden georganiseerd met Oud en Nieuw, te beginnen met minimaal twee wijken of stadsdelen tijdens Oud en Nieuw 2014-2015.
- Wijkraden te ondersteunen en faciliteren bij bijvoorbeeld de organisatie van de festiviteiten, veiligheid, handhaving, vergunningen etc.
- Kosten te calculeren binnen de context van sociale cohesie versterking en zoveel mogelijk dekking te zoeken binnen bestaande begrotingen van veiligheid, evenementen, 'Samen voor Elkaar'-opdrachten en wijk activiteiten.
- Evaluatie onder te brengen bij effectindicatoren, die bij het Sociaal Domein worden gedefinieerd.

*Onderzoeken

1) "digipanel november 2012"

2) Gegevens uit de 'resultaten van het GroenLinks Vuurwerk Meldpunt 2012